

GRANICE POTĘGI DUCHA I WIARY. POLSKA 1920-2020

LA FORZA DELLO SPIRITO E DELLA FEDE: QUALI FRONTIERE?

KONFERENCJA / CONVEGNO

27 - 28 października / 27 - 28 ottobre 2020

Organizacja Konferencji:

Archiwum Państwowe w Opolu

Przy współpracy:

Międzynarodowego Stowarzyszenia Naukowego „Fides et Ratio” w Krakowie
Instytutu Historii Uniwersytetu Opolskiego
Instytutu Nauk o Literaturze Uniwersytetu Opolskiego

Honorowy Patronat:

Nuncjusz Apostolski w Polsce
Abp Salvatore Pennacchio

Patronatu konferencji udzielili także:

Ordynariusz Diecezji Opolskiej
Bp Andrzej Czaja

Pontificio Comitato
di Scienze Storiche

Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej
im. Wacława Felczaka

Partner:

PGE GiEK S.A.

Konferencja organizowana dzięki wsparciu finansowemu
Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych

Dyrektor Archiwum Państwowego w Opolu

ma zaszczyt zaprosić

Szanowną Panią / Szanownego Pana

na konferencję naukową:

GRANICE POTĘGI DUCHA I WIARY. POLSKA 1920-2020

**LA FORZA DELLO SPIRITO E DELLA FEDE:
QUALI FRONTIERE?**

Początek obrad:

27 października
MS TEAMS, godz. 10.00

28 października
MS TEAMS, godz. 09.00

R.S.V.P.

tel. 77 454 55 36
mob. 882199036
e-mail: kancelaria@opole.ap.gov.pl
s.marchel@opole.ap.gov.pl

PROGRAM KONFERENCJI / PROGRAMMA DEL CONVEGNO

27 października 2020 (wtorek) / 27 ottobre 2020 (martedì)

godz. / ore
10.00-10.20

UROCZYSTE OTWARCIE KONFERENCJI / APERTURA DEI LAVORI PRZYWITANIE GOŚCI/SALUTO DELLE AUTORITÀ

Rektor Uniwersytetu Opolskiego / Rettore dell'Università di Opole
Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych / Direttore Generale degli Archivi di Stato

godz. / ore 10.20	PANEL I / SESSIONE I	MS TEAMS
RYCERZ CHRZEŚCIJAŃSKI W HISTORII POLSKIEJ KULTURY / CAVALIERE CRISTIANO NELLA STORIA DELLA CULTURA POLACCA Przewodniczenie panelu / Presiede prof. dr hab. MIROSLAW LENART, APO, UO w Opole / Archivio di Stato di Opole, Università di Opole		
Godz. / Ore	Prelegent / Relatore	Tytuł wystąpienia / Titolo dell'intervento
10.20	Dr hab. MACIEJ TRĄBSKI, prof. UJD(Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie / Università Jan Długosz di Częstochowa)	Esprit de Corps kawalerii Królestwa Polskiego (1815-1831) / esprit de Corps della Cavalleria del Regno del Congresso
10.40	Dr hab. KAROL ŁOPATECKI, prof. UWB (Uniwersytet w Białymstoku / Università di Białystok)	Venimus, vidimus, et Deus vincit - propagowanie sprawczej roli Boga podczas wojen epoki wczesnonowożytnej / Venimus, vidimus, et Deus vincit: promozione dell'idea del ruolo decisivo di Dio durante le guerre nella prima età moderna
11.00	Dr hab. TADEUSZ ZYCH (Muzeum Historyczne Miasta Tarnobrzega / Museo Storico della Città di Tarnobrzeg)	Etos rycerza – obrońcy Ojczyzny w rodzinie Tarnowskich z Dzikowa / Ethos del cavaliere difensore della Patria nella famiglia Tarnowski di Dzików
11.20	PRZERWA / PAUSA CAFFÈ	
11.40	Dr LESZEK CICHOBŁAZIŃSKI (Politechnika Częstochowska / Politecnico di Częstochowa)	Rycerz i mieszczanin – etosy konkurencyjne czy komplementarne? Przypadek Polski / Cavaliere e borghese: ethos competitivi o complementari? Caso polacco
12.00	Prof. dr hab. NORBERT KASPAREK (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Archiwum Państwowe w Olsztynie / Università di Warmia e Mazury, Archivio di Stato di Olsztyn)	Idea honoru w kulturze wojskowej żołnierzy Królestwa Polskiego / L'idea dell'onore nella cultura militare dei soldati del Regno del Congresso
12.20	DYSKUSJA / DISCUSSIONE	
12.40	PRZERWA / PAUSA CAFFÈ	

godz. / ore 12.40	PANEL II / SESSIONE II	MS TEAMS
<p>GRANICE RZECZYPOSPOLITEJ – U ŹRÓDEŁ WARTOŚCI CYWILIZACJI EUROPEJSKIEJ / CONFINI DELLA RZECZPOSPOLITA: ALLA FONTE DEI VALORI DELLA CIVILTÀ EUROPEA</p> <p>Przewodniczenie panelu / Presiede Prof. dr hab. NORBERT KASPAREK, UWM w Olsztynie / Università di Warmia e Mazury di Olsztyn</p>		
Godz. / Ore	Prelegent / Relatore	Tytuł wystąpienia / Titolo dell'intervento
13.00	Dr hab. HENRYK SPUSTEK, prof. UO (Uniwersytet Opolski / Università di Opole)	„Leopolis semper fidelis” – fenomen potęgi ducha / „Leopolis semper fidelis”: il fenomeno della forza dello spirito
13.20	Ppłk dr ADAM SZYMANOWICZ (Akademia Wojsk Lądowych we Wrocławiu / Accademia Militare dell'Esercito di terra di Wrocław)	Wojna cywilizacji w granicach Rzeczypospolitej Anno Domini 2020 / Guerra delle civiltà entro i confini della Repubblica di Polonia Anno Domini 2020
13.40	Prof. dr hab. MIROSLAW LENART (Uniwersytet Opolski, Archiwum Państwowe w Opolu / Università di Opole, Archivio di Stato di Opole)	Granice potęgi ducha i wiary. Refleksje o definiowaniu narodowej tożsamości / La forza dello spirito e della fede: quali frontiere? Riflessioni sulla definizione dell'identità nazionale
14.00	DYSKUSJA / DISCUSSIONE	
14.20	PRZERWA OBIADOWA / PAUSA PRANZO	

godz. / ore 15.00	PANEL III / SESSIONE III	MS TEAMS
<p>BITWA WARSZAWSKA – ROLA CUDU W POLSKIEJ HISTORIOGRAFII / BATTAGLIA DI VARSAVIA: IL RUOLO DI UN MIRACOLO NELLA STORIOGRAFIA POLACCA</p> <p>Przewodniczenie panelu / Presiede mgr MARIUSZ OLCZAK, AAN w Warszawie / Archivio Atti Nuovi di Varsavia</p>		
Godz. / Ore	Prelegent / Relatore	Tytuł wystąpienia / Titolo dell'intervento
15.00	Dr TADEUSZ KRAWCZAK	„Bronić będziemy ducha”. Doświadczenia 1920 roku. Kościół w obliczu ofensywy komunizmu / “Difenderemo lo spirito”. Le esperienze del 1920. La Chiesa di fronte all'offensiva comunista
15.20	Mgr MARIUSZ OLCZAK (Archiwum Akt Nowych / Archivio Atti Nuovi)	Oficerowie Komendy Głównej Armii Krajowej i ich żołnierska służba w czasie wojny polsko-bolszewickiej 1919-1921 / Ufficiali dello Stato Maggiore dell'Esercito Nazionale e il loro servizio militare durante la guerra polacco-bolscevica 1919-1921
15.40	Mgr JAROSŁAW STRYJEK (Archiwum Akt Nowych / Archivio Atti Nuovi)	Dokumenty wojny polsko-bolszewickiej 1919-1921 w zespole Franciszka Studzińskiego / Documenti della guerra polacco-bolscevica 1919-1921 nel fondo di Franciszek Studziński
16.00	PRZERWA / PAUSA CAFFÈ	

Godz. / Ore	Prelegent / Relatore	Tytuł wystąpienia / Titolo dell'intervento
16.20	Dr LESZEK ZAKRZEWSKI (Archiwum Akt Nowych / Archivio Atti Nuovi)	Plakaty propagandowe z okresu wojny polsko-bolszewickiej 1919-1921 / Manifesti di propaganda bellica del periodo della guerra polacco-bolscevica 1919-1921
16.40	DYSKUSJA / DISCUSSIONE	
ZAKOŃCZENIE PIERWSZEGO DNIA OBRAD / CHIUSURA LAVORI DEL PRIMO GIORNO		

28 października 2020 (środa) / 28 ottobre (mercoledì)

godz. / ore 9.00

PRZYWITANIE GOŚCI / SALUTO DELLE AUTORITÀ

Città del Vaticano / Watykan:

P. BERNARD ARDURA, O. Praem., Presidente del Pontificio Comitato di Scienze Storiche
/ Przewodniczący Papieskiego Komitetu Nauk Historycznych

Italia (Padova) / Włochy (Padwa):

Prof. GIANPAOLO ROMANATO, Università degli Studi di Padova, Pontificio Comitato di Scienze Storiche
/ Uniwersytet Padewski, Papieski Komitet Nauk Historycznych

Prof. FILIBERTO AGOSTINI, Università degli Studi di Padova / Uniwersytet Padewski

godz. / ore 10.00	PANEL IV / SESSIONE IV	MS TEAMS
<p>JAN PAWEŁ II 1920-2005 – POTRZEBA ŚWIĘTYCH W DZIEJACH NARODU POLSKIEGO / GIOVANNI PAOLO II 1920-2005: IL BISOGNO DI SANTI NELLA STORIA DELLA NAZIONE POLACCA</p> <p>Przewodniczenie panelu / Presiede dr hab. TERESA GRABIŃSKA, prof. AWL we Wrocławiu / Accademia Militare dell'Esercito di terra di Wrocław</p>		
Godz. / Ore	Prelegent / Relatore	Tytuł wystąpienia / Titolo dell'intervento
10.00	Prof. dr hab. JERZY BRZOZOWSKI (Uniwersytet Jagielloński / Università Jagellonica)	Adhortacja „Liturgiam Authenticam” a współczesne polskie przekłady biblijne / Esortazione “Liturgiam Authenticam” e traduzioni bibliche polacche contemporanee
10.20	Dr hab. TERESA GRABIŃSKA, prof. AWL (Akademia Wojsk Lądowych we Wrocławiu / Accademia Militare dell'Esercito di terra di Wrocław)	Norma personalistyczna a bezpieczeństwo personalne osoby ludzkiej / La norma personalistica e la sicurezza personale della persona umana
10.40	Dr AGNIESZKA HENNEL-BRZOZOWSKA (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie / Università Pedagogica di Cracovia)	Świętość a przyjaźń: więź duchowa św. Jana Pawła II z O. Piotrem Rostworowskim OSB/EC / Santità e amicizia: il legame spirituale di S. Giovanni Paolo II con P. Piotr Rostworowski OSB / EC
11.00	PRZERWA / PAUSA CAFFÈ	

Godz. / Ore	Prelegent / Relatore	Tytuł wystąpienia / Titolo dell'intervento
11.20	Ks. prof. dr hab. ŁUKASZ KAMYKOWSKI (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie / Pontificia Università Giovanni Paolo II di Cracovia)	O pojęciu granicy u Jana Pawła II / Sul concetto di limite in Giovanni Paolo II
11.40	Dr hab. ARKADIUSZ MODRZEJEWSKI, prof. UG (Uniwersytet Gdański / Università di Danzica)	Otwartość jako istota polskości w świetle myśli filozoficzno-społecznej Karola Wojtyły - Jana Pawła II / Apertura come essenza della polonità alla luce del pensiero filosofico e sociale di Karol Wojtyła - Giovanni Paolo II
12.00	Ks. dr hab. HENRYK SŁAWIŃSKI, prof. UPPJII (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie / Pontificia Università Giovanni Paolo II di Cracovia)	Jan Paweł II i Polska w wybranych przemówieniach prezydentów Stanów Zjednoczonych Ameryki / Giovanni Paolo II e la Polonia nei discorsi dei presidenti degli Stati Uniti d'America su esempi scelti
12.20	PRZERWA / PAUSA CAFFÈ	
12.40	Dr MAREK NATUSIEWICZ (Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka / Istituto di Collaborazione Polacco-Ungherese 'Wacław Felczak')	Związki świętych węgierskich z Koroną Królestwa Polskiego / Rapporti dei santi ungheresi con la Corona del Regno di Polonia
13.00	Prof. dr hab. MIROSŁAW LENART (Uniwersytet Opolski, Archiwum Państwowe w Opolu / Università di Opole, Archivio di Stato di Opole)	Serce papieża. O granicach wyobraźni i kultu / Il cuore del Papa. Sui limiti dell'immaginazione e del culto
13.20	DYSKUSJA / DISCUSSIONE	
ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI / CHIUSURA LAVORI DEL CONVEGNO		

godz. / ore 11.00	PANEL V / SESSIONE V	MS TEAMS
ŚWIADECTWA DZIEJÓW POLSKI POZA GRANICAMI KRAJU – PROBLEMY I MOŻLIWOŚCI / TESTIMONIANZE DELLA STORIA RECENTE DELLA POLONIA ALL'ESTERO: PROBLEMI ED OPPORTUNITÀ		
Przewodniczenie panelu / Presiede Dr hab. TOMASZ CIESIELSKI, prof. UO w Opolu / Università di Opole		
Godz. / Ore	Prelegent / Relatore	Tytuł wystąpienia / Titolo dell'intervento
11.00	Dr hab. TOMASZ CIESIELSKI, prof. UO (Uniwersytet Opolski / Università di Opole)	Wprowadzenie do zagadnienia poloników w archiwach wschodniej Europy / Introduzione alla questione dei "polonica" negli archivi dell'Europa orientale
11.20	Prof. dr hab. GRZEGORZ HRYCIUK (Uniwersytet Wrocławski / Università di Wrocław)	Polonica i źródła do dziejów Polaków w XX wieku w archiwach ukraińskich. Rekonesans / Polonica e fonti per la storia dei polacchi nel XX secolo negli archivi ucraini: ricognizione

Godz. / Ore	Prelegent / Relatore	Tytuł wystąpienia / Titolo dell'intervento
11.40	Prof. dr hab. KRZYSZTOF TARKA (Uniwersytet Opolski / Università di Opole)	Archiwalia do dziejów polskiej emigracji niepodległościowej po II wojnie światowej poza granicami kraju / Materiale archivistico per la storia dell'emigrazione indipendentista polacca dopo la seconda guerra mondiale all'estero
12.00	PRZERWA / PAUSA CAFFÈ	
12.20	Dr WŁODZIMIERZ JANOWSKI (Archiwum Akt Nowych / Archivio Atti Nuovi)	Polonia "dwóch światów". Obraz Polonii w świetle akt Światowego Związku Polaków z Zagranicy i Towarzystwa Łączności z Polonią Zagraniczną "Polonia" / La comunità polacca dei "due mondi". L'immagine della comunità polacca alla luce degli archivi dell'Associazione mondiale dei polacchi all'estero e l'Associazione per il contatto con la diaspora polacca all'estero "Polonia"
12.40	Mgr KRYSZTIAN TRUSZ (Uniwersytet Opolski / Università di Opole)	Źródła do dziejów stowarzyszeń polskich w Czechosłowacji w świetle zasobów archiwów czeskich / Fonti per la storia delle associazioni polacche in Cecoslovacchia alla luce degli archivi cechi
13.00	DYSKUSJA / DISCUSSIONE	
ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI / CHIUSURA LAVORI DEL CONVEGNO		

PANEL VI / SESSIONE VI

PANEL DYSKUSYJNY Z UDZIAŁEM MŁODZIEŻY SZKOLNEJ I AKADEMICKIEJ PT. „ETOS – GRA CZY DROGA?” / TAVOLA ROTONDA CON LA PARTECIPAZIONE DI STUDENTI DELLE SCUOLE E DELL'UNIVERSITÀ: “L'ETHOS: GIOCO O STRADA DA PERCORRERE?”

Moderatorzy panelu / Moderatori

Dr hab. MAREK BIAŁOKUR, Prof. UO w Opolu / Università di Opole

Mgr SŁAWOMIR MARCHEL, Archiwum Państwowe w Opolu / Archivio di Stato di Opole

TEMATY DYSKUSJI / TEMI DELLA DISCUSSIONE:

1.
Czym jest honor we współczesnym świecie? / Che cosa è l'onore nel mondo contemporaneo?
2.
Kim jest współczesny intelektualista? / Chi è l'intellettuale oggi?
3.
Czy w kulturze XXI wieku jest miejsce na rycerskość? / Nella cultura del XXI secolo vi è ancora posto per lo spirito di cavalleria?
4.
Edukacja XXI wieku. Czy szkoły i uczelnie zastąpi Internet? / Istruzione del XXI secolo. Internet sostituirà le scuole e le università?